

Значну роль в економічному розвитку України відіграє зовнішня торгівля аграрною продукцією [4]. Зокрема, у 2019 році в структурі загальних валютних надходжень країни частка від експорту аграрно-продовольчої продукції становила понад 38,2% [4]. У 2022/2023 маркетинговому році Україна дещо знизила свої позиції на світовому ринку пшениці, спустившись з 7-го на 10-е місце, що відповідає рівню 2014/15 років. Однак, враховуючи військові дії, збереження країною статусу одного з десяти найбільших виробників пшениці можна вважати одним з ключових досягнень 2022/2023 маркетингового року [1, 3].

У сезоні 2022/2023 сукупний обсяг експорту пшениці на світовому ринку досяг рекордних 212,9 млн т. Частка України у світовому експорті становила 7%, що підтверджує її гідний внесок і шосте місце в світі [3].

За прогнозом USDA, у сезоні 2023/2024, передбачається невелика корекція обсягів світового експорту до 212,5 млн т. Найбільшим світовим імпортером пшениці буде Єгипет з обсягом 12 млн т. Це на 1 млн т більше, ніж у поточному сезоні. Друге і третє місця в рейтингу імпортерів пшениці займуть Індонезія і Китай з обсягами 11 млн т і 10,5 млн т відповідно.

Таким чином, Україна відіграє важливу роль як експортер зернової продукції, зокрема зерна пшениці. Тому на сьогодні важливими є завдання збільшення продуктивності рослин, підвищення якості зерна та отримання екологічно безпечної продукції.

Список використаних джерел

1. Wheat Production Around the Globe. URL: <https://www.datapandas.org/ranking/wheat-production-by-country>
2. Процик І. С., Безе А. О. Світові тенденції розвитку ринку пшениці і кукурудзи та визначення місця України в ньому. SMEU. 2022. Випуск 4, Номер 2. С. 414 – 426. DOI: 10.23939/smeu2022.02.414
3. Хорошун В. ТОП-10 країн виробників пшениці в 2022/23 МР. URL: <https://latifundist.com/rating/top-10-krayin-virobnikiv-pshenitsi-v-2022-23-mr>
4. Seheda S. Agro-food products in commodity structure of the foreign trade of Ukraine. Ekonomika APK. 2019. 73-83. DOI: 10.32317/2221-1055.201902073.

УДК 633/635:661.125.5

ВПЛИВ МІКРОДОБРИВ НА УРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ННПЦ МНАУ

Письменний О.В., канд. с.-г. наук, доцент
Миколаївський національний
аграрний університет, м. Миколаїв

На сьогоднішній день пшениця займає майже 50% у світовій структурі експорту зерна. Коливання обсягів торгівлі пшеницею невеликі, проте майже щороку спостерігається незначне, але стабільне їхнє зростання. Очікується, що обсяги торгівлі зерном пшениці на світовому ринку становитимуть 125,2 млн. т.

Потенційний рівень врожайності сортів озимої пшениці повністю не реалізовується. В Україні пшеницю сіють на площі 6-8 млн га.

Створення і удосконалення ресурсо-, енергоощадних технологій вирощування пшениці озимої, з високим рівнем адаптивності для конкретних умов вирощування – досить важливе питання для агропромислового виробництва України і вимагає невідкладного вирішення. Тому, підбір попередників, сортів, визначення оптимальних

норм висіву насіння для кожного сорту, ефективність застосування різних систем удобрення – це питання які доцільно вивчати у кожній ґрунтово-кліматичній зоні України.

Метою виконання наукової роботи стало вивчення оптимізації технологічних прийомів а саме позакореневих підживлень при вирощуванні озимої пшениці, ефективності застосованих агротехнічних заходів, особливостей формування врожаю сортів озимої пшениці в умовах господарств Миколаївського району Миколаївської області.

Об'єктом досліджень є впливи препаратів (мікродобрих) Rost-концентрат 15.7.7, Rost-концентрат 5.10.15, Хелатін Мідь, Хелатін зернові, Хелатін зернові + Si, Хелатін МультиМіх, Плантадор, АК (амінокислоти), на урожайність пшениці озимої. Мета роботи – визначити ймовірні прибавки урожайності при застосуванні препаратів на посівах озимої пшениці. Методи дослідження - метод польового досліді, статистичні методи обробки експериментальних даних.

Дослідні ділянки знаходилися на чорноземах південних важко суглинкових, які характеризуються наступними агрохімічними показниками. Вміст гумусу в орному шарі – 2,1 %, N-NO₃ – 0,65 мг/100 г (низький); N-NH₄ – 0,44 мг/100 г (низький); P₂O₅ – 2,5 мг/100 г (середній); K₂O – 43,5 мг/100 г (високий), ємність поглинутих основ – 34,4 мг.-екв. на 100 грам ґрунту, реакція ґрунтового розчину слабо лужна (рН 7,5-8,0). Вміст фізичної глини за гранулометричним аналізом складає 57,1 %. Ґрунт слабо солонцюватий - вміст натрію в ГПК – 3,1 %.

Для господарсько-екологічного оцінювання і вивчення ефективності застосування різних агротехнічних прийомів при вирощуванні пшениці м'якої озимої використовувався сорт Писанка. Агротехніка культури в досліді була загальноприйнятою для зони Степу, окрім досліджуваних факторів. Попередник – чорний пар, основний обробіток - оранка ПЛН-8-35 на глибину 28-30 см. Передпосівна культивування КПС-4 на глибину 8-10 см. Посів з прикочуванням виконувався посів сівалкою СЗ-3,6 на глибину 5-6 см, з внесенням 100 кг/га аміачної селітри. Весною виконувалось підживлення аміачною селітрою 100 кг/га за методом Бузницького.

Строки внесення препаратів: відновлення весняної вегетації, кушення-вихід у трубку та флаговий листок – колосіння.

Внесення препаратів збільшило урожайність озимої пшениці. Прибавка врожаю доведена дисперсійним аналізом на рівні 95% вірогідності за допомогою дисперсійного аналізу. Статистично доведені прибавки врожаю спостерігаються на варіантах 4, 6, 7, 9-28. На величину в дві та більше ніж НІР (найменша істотна різниця, яка дорівнює на досліді 9,5 ц/га) відносно контролю спостерігається на варіантах 15 та 19-27. Більше ніж трьохкратне збільшення урожайності озимої пшениці відносно ніж НІР прослідковується в варіантах 23-27 (з 52 до 85 ц/га). В цих варіантах посіви озимої пшениці оброблялися сумішами препаратів (Гумі голд + ХелатінМультиМіх + Хелатін РК; Rost-концентрат 15:7:7 + Хелатін Зернові: А2; Mg АК; Плантадор; Хелатін Магній + Rival + Хелатін МультиМіх). Причини збільшення урожайності під дією цих препаратів пов'язано з оптимізацією живлення рослин за рахунок мікроелементів та загального покращення фізіологічних процесів, що протікають в рослині. Інша можлива причина зростання урожайності пов'язана з мінімізацією зовнішніх негативних факторів, зокрема, повітряної засухи в окремі дні травня та червня 2021 року. Обробка посівів озимої пшениці саме в фазі «кушення – вихід в трубку» дозволяє підтримати рослини в належному стані в небезпечний період літніх посух, що і приводить до суттєвого збільшення врожайності.

Список використаних джерел:

1. Артюх О.Д. Вплив погодних умов на якість зерна пшениці озимої після різних попередників / О.Д. Артюх // Вісник аграрної політики. – 2001. – №3. – 26 с.

2. Зінченко О.І. Рослинництво / О.І. Зінченко, В.Н. Салатенко, М.А. Білоножко. – К.: Аграрна освіта, 2003р. – 591с.
3. Юник А.В. Урожайність та якість зерна пшениці озимої залежно від агротехнічних чинників / А.В. Юник // Вісник аграрної науки. – 2001. – №9. – 71 с.